

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Bakalářská práce

VIZUÁLNÍ ŘEŠENÍ, PROPAGACE KULTURNÍ AKCE

**HISTORICKO-KULTURNĚ-TURISTICKÝ PRŮVODCE
PO LEDČI NAD SÁZAVOU A OKOLÍ**

Daniel Hotovec

Plzeň 2012

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Oddělení výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafika – Grafický design

Bakalářská práce

VIZUÁLNÍ ŘEŠENÍ, PROPAGACE KULTURNÍ AKCE

HISTORICKO-KULTURNĚ-TURISTICKÝ PRŮVODCE
PO LEDČI NAD SÁZAVOU A OKOLÍ

Daniel Hotovec

Vedoucí práce: akad. mal. Ditta Jiříčková

Oddělení výtvarného umění

Ústav umění a designu Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Daniel HOTOVEC**

Osobní číslo: **U09B0034P**

Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**

Studijní obor: **Ilustrace a grafika - Grafický design**

Název tématu: **Vizuální řešení, propagace kulturní akce -
Historicko-kulturně-turistický průvodce po Ledči nad
Sázavou a okolí.**

Zadávací katedra: **Oddělení výtvarného umění**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Minimální rozsah prací

Počet: tiskoviny a návrhy odpovídají rozsahu práce minimálně 10 plakátů.

Formát: A4, min. 48 stran. Plakát B1

Popis realizace: Grafická úprava publikace, obrazová složka, typografická úprava, obálka, grafická úprava mapy, propagační materiály.

Výstup: Publikace přibližující město, jeho historii, přírodní a kulturní krásy. Doplňující propagační předměty.

Pravidelné konzultace v rámci semináře ke kvalifikační práci.

Postup realizace

- září, říjen - předložení spektra variant, pracovních verzí, sběr a průběžné intenzivní studium zdrojů

- říjen - pracovní verze

- listopad - průběžné práce na praktické i teoretické části kvalifikační práce

- prosinec - předložení první části teoretické práce (zahrnující úvod, hlavní stať) dle doporučení konzultanta teoretické práce

- prosinec, leden - předložení adekvátně rozpracované teoretické i praktické části kvalifikační práce (pro udělení zápočtu)

- únor, březen - realizace výsledného projektu

- březen - předložení pracovní verze kompletní teoretické práce

Finalizace a odevzdání

- duben - finalizace projektu, dokončení teoretické i praktické části práce, příprava prezentace, odevzdání obou částí práce (pro udělení zápočtu)

Obhajoba

- červen - obhajoba + prezentace kvalifikační práce na CD/DVD (v podobě pro tisk)

Rozsah grafických prací: vyplyne ze zpracování BP
Rozsah pracovní zprávy: 20 - 30 stran textu
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná
Seznam odborné literatury:

- BHASKARANOVÁ, Lakshmi.** *Podoby moderního designu.* Bratislava: Slovart, 2007. ISBN 80-7209-864-0.
HELLER, Jan. *Obalový design.* Bratislava: Slovart, 2009. ISBN 978-80-7391-191-1.
JANÁKOVÁ, Iva. *Ladislav Sutnar - Praha - New York - design in action.* 1. vyd. v Praze: Uměleckoprůmyslové muzeum, 2003. ISBN 80-7101-050-2.
KNIGHT, C & Glaser, J. *Create memorable graphic design using mnemonics and visual hooks.* RotoVSION, 2006. ISBN 978-2- 940361-26-7.
KOLESÁR, Zdeno. *Kapitoly z dějin designu.* Praha: Vysoká škola umělecko-průmyslová, 2004. ISBN 80-86863-03-4.
TIMOTHY, Samara. *Grafický design.* Bratislava: Slovart, 2008. ISBN 978-80-7391-030-3.
KOLESÁR, Zdeno. *Kapitoly z dějin designu.* Praha: Vysoká škola umělecko-průmyslová, 2004. ISBN 80-86863-03-4.
TIMOTHY, Samara. *Grafický design.* Slovart, 2008. ISBN 978-80-7391-030-3.
Průběžné sledování odborných časopisu - Font, Typo.

Vedoucí bakalářské práce: **akad. mal. Ditta Jiříčková**
Oddělení designu
Konzultant bakalářské práce: **Petr Klíma**
Kancelář ředitele
Datum zadání bakalářské práce: **31. května 2011**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2012**

Doc. akad. mal. Josef Mištera
ředitel

akad. mal. Václav Špale
vedoucí oddělení

V Plzni dne 7. září 2011

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2012

.....
podpis autora

Obsah:

1. Mé dosavadní dílo v kontextu specializace	1
2. Téma bakalářské práce	2
2.1. Téma.....	2
2.2. Důvod volby tématu.....	3
3. Cíl práce	5
4. Proces přípravy	6
4.1. Co je to publikace.....	6
4.1.2. Turistický průvodce.....	6
4.2. Rešerše.....	8
5. Proces tvorby – základní stavební prvky	9
5.1. Obrazový materiál.....	9
5.2. Vektorové ilustrace.....	9
5.3. Doprovodný text.....	10
6. Technická specifika	11
6.1. Sazební obrazec.....	11
6.2. Typografie.....	11
6.3. Vyklápěcí stránky.....	12
7. Popis díla	13
7.1. Publikace.....	13
7.1.1. Formát publikace.....	13
7.1.2. Obálka publikace.....	13
7.1.3. Barevnost.....	14
7.1.4. Využití obrazu.....	14
7.1.5. Řazení kapitol.....	15
7.2. Mapa.....	16
7.3. Pohledy.....	18
8. Přínos práce pro daný obor	19
9. Silné stránky díla	20
10. Slabé stránky díla	21
11. Seznam použitých zdrojů	22
11.1. Knižní a periodická literatura.....	22
11.2. Internetové zdroje.....	23

12. Resumé	24
13. Seznam příloh	25
13.1. Rešerše.....	25
13.2. Vlastní dílo.....	25
14. Obrazová část	27

1. Mé dosavadní dílo v kontextu specializace

Moje tvorba v kontextu specializace, tzn. grafického designu je velmi rozmanitá. Nebráním se žádnému odvětví grafického designu. Jako je například tvorba loga, logotypu, corporate identity, tvorbě plakátů a jiných propagačních tiskovin. Na grafickém designu mě baví právě ona rozmanitost, ve které se můžu rozhodnout, jakým směrem se bude má práce vyvíjet.

V mé tvorbě však převládá jeden směr, kterému se věnuji mnohem více. Je to vektorová ilustrace a grafika. Většinu své práce tvořím právě tímto způsobem. Baví mě převádět fotografie do digitální podoby. K tomuto odvětví se také váže moje další záliba, což jsou geometrické obrazce a kompozice. Obě tato odvětví se promítla v mé bakalářské práci.

Kdybych měl shrnout svoje dosavadní tři roky na Ústavu umění a designu tak musím říct, že jsem se určitě mnohému naučil, ať už o samotném grafickém designu nebo o typografii. Také jsem si myslím, že úkoly, které jsme dostávali během studia mě posunuli v mé tvorbě zase o kus dál.

Z daných úkolů jsem si vždy něco odnesl a získané poznatky jsem rozvíjel dál ve své mimoškolní tvorbě. Stejně tak tomu bylo v případě mé bakalářské práce. Počáteční nápad, od kterého jsem zadání odvíjel, bylo ze školního úkolu.

Tímto bych chtěl poděkovat za užitečné rady a výborné vedení při mém studiu paní akad. mal. Dittě Jiříčkové a panu akad. mal. Františku Stekerovi.

2. Téma bakalářské práce

2.1. Téma

Pro svou bakalářskou práci jsem si vybral téma „Vizuální řešení, propagace kulturní akce - Historicko-kulturně-turistický průvodce po Ledči nad Sázavou a okolí“. V době, kdy jsem se rozhodoval pro toto téma, jsem nevěděl, jestli v minulosti nějaká podobná publikace o městu vznikla. Věděl jsem, že o historii města vzniklo několik knih, o jichž vydání se zasloužil ledečský patriot František Pleva. Nikdy jsem se však o tyto knihy blíže nezajímal. Až poté, co jsem si vybral toto téma, jsem se s nimi začal seznamovat. K mému překvapení jsem zjistil, že o Ledči a jejích památkách, ať už přírodních nebo architektonických, vzniklo mnoho knih. Hlavně knihy od již zmíněného Františka Plevy, mapují město do naprostých podrobností. Od úplného počátku vzniku až takřka po současnost. Jednou z jeho dřívějších publikací je také průvodce po Ledči a okolí, jež napsal v roce 1991. V ní rozebírá všechny důležité památky města, bohužel je téměř bez obrázků.

Rozhodl jsem se, že se pokusím vytvořit stručného průvodce po městě mého bydliště, ve kterém zmíním všechny důležité památky a zajímavosti. Chci, aby posloužil případným návštěvníkům města a okolí v lepší orientaci po této oblasti. Myslím si, že celá oblast Ledčska má turistům, anebo jen náhodným kolemjdoucím co nabídnout. Já sám jsem byl překvapený, kolik zajímavostí v okolí města je. O většině z nich jsem vůbec nevěděl, anebo jsem ona místa nikdy nenavštívil. Kvůli této práci jsem projel celé okolí Ledče. Takže i pro mě byla z tohoto pohledu práce na bakalářské práci přínosem. Dozvěděl jsem se spousty informací o místě, kde žiji.

Moje bakalářská práce má dvě části. První tzv. teoretická část, v níž přibližuji, proč jsem se rozhodl pro toto téma. Zmiňuji se zde i o publikaci a jejích cílech, které by v ní měly být obsaženy. Celkově vysvětluji postup mojí přípravy a také práci jako takovou. Druhé, tzv. praktické části se snažím moje nově nabyté vědomosti použít. Výstupem této části je publikace ve formátu A4 přibližující město, jeho historii, přírodní a kulturní krásy. Součástí je také design dvou map. První, zobrazující Ledec nad Sázavou a druhá její okolí. To všechno je doplněné o pohlednice.

2.2. Důvod volby tématu

Zpočátku, když jsem se na konci druhého ročníku bakalářského studia měl rozhodnout jaké téma si mám vybrat, dlouho jsem se rozmýšlel. Chtěl jsem si vybrat téma nebo oblast grafického designu, se kterou jsem neměl moc zkušeností. Říkal jsem si, že je tady prostor si vyzkoušet něco nového. V budoucnu už třeba nebudu mít tolik příležitostí si vybrat úkol podle svého uvážení.

Nejprve jsem si chtěl vybrat téma obalového designu. Toto téma mě velmi zajímá a moc se mi líbí zajímavě udělané obaly výrobků. Vždy, když jsem v cizí zemi, tak rád procházím supermarkety a prohlížím si obaly produktů. Ty co mě nejvíce zaujmou, si potom přivezu domů jako suvenýr.

I v České republice si všímám obalového designu, i když si myslím, že tady se na něj neklade takový důraz jako například v západní Evropě. Myslím, si že je to i tím, že u nás nemá obalový design takovou tradici. Přejde mi, že se čeští výrobci nesoustředí na to, jak onen obal vypadá, ale spíš je zajímavá cena výsledného produktu. Často se tedy můžeme setkat s obalem, který je tvořen barevným přechodem, což podle mě nevypadá hezky

a působí to lacině. Mně osobně se líbí obaly dělané vektorovou grafikou (což je nakonec odvětví, které se prolíná celou mojí výslednou prací).

Téma obalového designu jsem však nakonec zavrhl kvůli tomu, že jsem pořádně nevěděl, jaký typ výrobků bych si vybral. Také jsem se zalekl technologického zpracování, nevěděl jsem, s jakým materiálem bych musel pracovat.

Proto jsem toto téma opustil a po konzultaci s vedoucím mé bakalářské práce, jsem se rozhodl pro publikaci přibližující mé rodné město. K tomuto tématu mě už tak trochu přivedl úkol, který jsme řešili v zimním semestru, v druhém ročníku. Úkolem bylo vytvořit sérii pohledů z místa našeho bydliště pomocí vektorové grafiky¹. Mně toto téma velmi zaujalo a začal jsem se mu věnovat ještě víc než v minulosti. Zaujal mě na tom převod fotografie do vektoru. Někomu se to může zdát zdlouhavé a nudné, ale mě to naopak bavilo. Tento úkol ve mně probudil zájem o mé rodné město a chtěl jsem se mu více věnovat. Takže poté, když přišlo na řadu konečné rozhodnutí o tématu, byl jsem si už téměř jistý.

Pro toto téma jsem se rozhodl také z toho důvodu, že jsem ještě nikdy nedělal publikaci. Téma publikace pro mě bylo úplně nové a toužil jsem si ho vyzkoušet. Ovšem už na začátku mi bylo jasné, že to nebude vůbec jednoduché. Udělat dobrou, přehlednou a funkční publikaci není nic snadného.

¹Vektorová grafika – je jeden ze dvou základních způsobů práce v počítačové grafice. Vektorový obrázek se tvoří pomocí tzv. pera nebo geometrických tvarů. Výsledný obraz je složen ze základních geometrických útvarů, jako jsou body, přímky, křivky a mnohoúhelníky.

SYMBIO: Vektorová grafika (2012-04-21)

Upraveno, dostupné z: <http://www.symbio.cz/slovník/vektorova-grafika.html>

3. Cíl práce

Cílem mé práce je vytvořit publikaci o městě a okolí, která zmapuje vše důležité. Ukázat v ní ty nejdůležitější přírodní a historické památky, popřípadě další zajímavosti. Účelem publikace je ukázat lidem i z jiných koutů republiky, co je v tomto místě zajímavého a nalákat je k návštěvě. Snažil jsem se vytvořit přehledný a účelný design. Chtěl jsem se vyhnout přehnaně modernímu designu, který by odváděl pozornost od důležitých informací obsažených v publikaci.

Nečekaným prvkem v publikaci jsou určitě vektorové ilustrace, které jsem vytvořil podle autorských fotografií. Tímto prvkem jsem se snažil odlišit svoji práci od všech ostatních. Myslím si, že žádný jiný, průvodce po nějaké oblasti takovýmto způsobem nevznikl.

4. Proces přípravy

4.1. Co je to publikace

„Obecně se jedná o uvedení nějaké informace či zprávy ve známost (nejčastěji v tisku), tedy synonymum pro slovo zveřejnění či vydání.“²

Je mnoho různých druhů publikací a každá se zaměřuje na jiné spektrum lidí. Od spotřebitelů ke společnostem až k obchodu. Noviny, časopisy, knihy jsou asi nejznámějšími zástupci publikací, ale u nich to nekončí. Pojem publikace také zahrnuje výroční zprávy, katalogy výrobků, žurnály, a jiné. Důležitou vlastností publikace je její životnost. U knihy se předpokládá vyšší životnost, než třeba u časopisu. Proto se doporučuje vazba v tuhých deskách vázaných v kůži. U časopisu se delší životnost nepředpokládá, proto je jejich kvalita nižší.

Nejdůležitější roli při tvorbě publikace hraje rozpočet. Podle velikosti rozpočtu si může designér dovolit měnit tvar a velikost knihy.³

4.1.2. Turistický průvodce

Průvodce je kniha pro turisty a cestovatele. Najdeme v ní podrobnosti o turistických zajímavostech. Často je k dostání také s mapou dané oblasti. Turistický průvodce má podobu buď knižní publikace nebo webové stránky.

²WIKIPEDIA: Publikace (2012-04-21)
Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Publikace>

³ Upraveno, dostupné z: BHASKARANOVÁ, L. *Design publikací*. Praha: Slovart, 2007.

Historie turistických průvodců sahá až do Starověkého Řecka. Nejslavnější byl v tomto období tzv. Pausaniasův průvodce. Vznikl ve 2. století našeho letopočtu. Byla v něm popsána zajímavá místa, památky z oblasti architektury, sochařství i tehdejší starobylé zvyky. O dvě století později vznikl průvodce po modlitebnách pro věřící poutníky. V Egyptě zase vznikali průvodci po místech starověkých pokladů.

První turistický průvodce, jak známe nyní, vznikl v roce 1822. Byla jím tzv. The Fashionable Tour. Napsal ji Gideon Minor Davis. Po tomto začal rychlý rozvoj turistických průvodců. Dalším z nich byl v roce 1824 od Mariany Starke a byl určený britským turistům na cestě po Francii a Itálii. John Murray III, nakladatel Mariany Strake zavedl v průvodcích neosobní tón a věcné informace, což se v mnohých objevuje dodnes. Během první světové války Murrayho firmu získali noví majitelé, bratři Muirheadovi. Ti vytvořili zřejmě první sérii cestovních průvodců, tzv. Modré průvodce. První z nich byl průvodce po Londýně a okolí a byl vydán v roce 1918. Po druhé světové válce začal být v USA zájem o poznávání evropských míst. K těmto účelům vznikly průvodci Fodors a Frommers, pro cestující po Evropských místech. Tyto příručky se postupně rozšiřovali i o další místa, nejenom evropská a americká. Trh se pomalu rozrůstal i o další vydavatelské firmy jako Lonely Planet, Rough Guides a mnoho dalších. V dnešní době lze jako pomocníka při cestování použít nejen kapesního průvodce, ale také pomocí nových digitálních médií. Pomoci při dnešním cestování nám může IPAD nebo Amazon kindle.⁴

⁴PEELING.HUBPAGES: History and FutureoftheTravelGuides (2012-04-24)

Upraveno, dostupné z: <http://peeling.hubpages.com/hub/History-and-Future-of-the-Travel-Guidebook>

4.2. Rešerše

Na počátku, když jsem se rozmýšlel, jakým směrem se budu s publikací ubírat, jsem prošel mnoho jiných průvodců po městech. Většina z nich mi přišla totožná, jako by byly všechny vydány jedním nakladatelstvím. Vždy byl na stránce malý obrázek doplněný velkým množstvím textu.

V knihovnách, ani v obchodech jsem nenašel skoro žádné designově zajímavé průvodce. Pouze jenom ty opravdu funkční, kde nejde o výtvarné řešení publikace, ale spíš o informace v něm obsažené. Samozřejmě také vznikají designové publikace, ale u nich zase pokulhává textová část.

Já jsem chtěl skloubit obě věci dohromady. Nechtěl jsem vytvořit čistě popisného průvodce, bez obrazové části. Zaprvé, protože nejsem spisovatel, ale také kvůli tomu, že obrazová část je podle mého názoru důležitá. Chtěl jsem vytvořit průvodce, kde bude v rovnováze text i obrazová část.

Když si vezmu příklad k porovnání, tak v Ledči vznikl v roce 1991 turistický průvodce. Napsal ho František Pleva. Obsahově je výborný, ale co se týče vizuální stránky tak není příliš výrazný. Fotografie v něm jsou černobílé a špatně čitelné. Zároveň jich tam je málo. Důvodem špatné obrazové části je také to, že vznikl před dvaceti lety, kdy nebyla technika tisku, na takové úrovni, jako nyní.

K porovnání mám také mapu Ledče, ta také svůj účel splňuje, ale výtvarně není dobrá. V mapě spolu příliš neladí barvy a celkově mi přijde, že je dělaná narychlo.

Další částí mojí práce je také design pohledů. Současné ledečské pohledy jsou udělány stejným stylem, jako všude jinde. Můj postup zmíním později.

5. Proces tvorby – základní stavební prvky

5.1. Obrazový materiál

Moje příprava na bakalářskou práci začala už ke konci léta minulého roku. Věděl jsem, že musím začít s předstihem, a to z toho důvodu, že jsem neměl kde sehnat obrazový materiál. Nechtěl jsem se spoléhat na fotky z knih nebo z internetu, které většinou nejsou v dobré kvalitě. Rozhodl jsem se, že si projedu a nafotím celé okolí Ledče. Nejdříve jsem si sepsal seznam těch nejdůležitějších míst, na které bych se měl podívat. Začal jsem s místy, která jsou blízko mého domova. Jezdil jsem na kole s fotoaparátem a poznával, i pro mě mnohdy neznámá místa. Celé toto poznávání okolí mě nakonec tak zaujalo, že jsem projel, později už autem, všechna místa v okolí. I když jsem věděl, že všechny fotografie nepoužiji, bral jsem to tak, že alespoň dostatečně poznám oblast, o které budu později psát.

5.2. Vektorové ilustrace

Už od samého počátku jsem věděl, že bych chtěl udělat brožuru neokoukaným způsobem. Když jsem měl na podzim loňského roku nafocené celé okolí Ledče, začal jsem se rozmýšlet, jak s fotografiemi naložím. Nejprve jsem si myslel, že bude stačit, když fotky upravím nějakým fotografickým filtrem. Tento postup jsem však zavrhl. Na nápad vytvořit publikaci ilustrovanou pouze vektorovými obrázky mě navedl předchozí školní úkol. Jak jsem již jednou vysvětloval v oddíle 2.2. (důvod volby tématu). Zpočátku jsem se tohoto nápadu obával, protože jsem věděl, že mě čeká velká spousta práce a samotné obkreslování fotografií bude velice

časově náročné. Byla to však svým způsobem výzva, jestli takhle velký rozsah práce zvládnou. V průběhu vektorování fotografií jsem chtěl mnohokrát skončit. Říkal jsem si, proč si zadání tak ztěžuji, nesmyslným obkreslováním (obtahováním) fotografií, ale pohled na výslednou ilustraci mě vždy přesvědčil, že možná bude stát za to vydržet. Nakonec jsem všechny potřebné ilustrace dodělal a myslím si, že se podařily.

5.3. Doprovodný text

Ze začátku jsem se obával, že nebudu mít dostatek doprovodného textu na vyplnění publikace. Avšak brzy jsem zjistil, že jsem se mýlil. Jak jsem již na předchozích stránkách uvedl, o Ledči vzniklo mnoho velmi obsáhlých knih. Při pohledu na všechny tyto knihy plné informací jsem si řekl, že z nich zkusím vytáhnout ty nejdůležitější a nejzajímavější informace a ty použiji ve svém průvodci. Myslím si, že velkým množstvím informací bych odradil hodně potencionálních čtenářů, kteří se o město tak hluboce nezajímají, ale chtějí se o něm ve zkratce dozvědět. Snažil jsem se tak koncipovat celý text. Vypíchl jsem v něm jen to nejzajímavější. Další zajímavosti a jiné informace jsem našel na internetu, kde k mému překvapení jsem také našel spousty informací o Ledči.

6. Technická specifika

6.1. Sazební obrazec

První věcí, kterou jsem svoji práci začal, byl sazební obrazec, který ve správné publikaci nesmí chybět. Je jednou z nejdůležitějších věcí v designu publikací. Vyplatí se vložit do jeho vytvoření čas a úsilí. Dobře naplánovaný sazební obrazec nám ušetří spoustu pozdější práce. Sazební obrazec se používá k rozmístění textu a obrázků v publikaci. Použití rastru je účinný nástroj k uspořádání velkého množství informací na stránce a zaručí vizuálně sjednocenou formu v publikaci.⁵ I já jsem se těchto zásad snažil držet a sazební obrazec jsem rozdělil do sloupcového uspořádání. Snažil jsem se vytvořit co nejpružnější obrazec, aby vložený text po chvíli nenudil.

6.2. Typografie

Další věcí, kterou jsem definoval, byla typografie. Díky typografii dostává text vizuální formu a může tak ovlivnit vyznění celého designu publikace. Dlouho jsem váhal, jaký font si pro práci vybrat. Druhů fontů je totiž nepřehledné množství. Jedno jsem však věděl, a to, že si chci vybrat font s českou interpunkcí. V množství textu, co jsem použil v brožuře, by se špatně dodělávaly háčky a čárky. Po dlouhé úvaze jsem zvolil bezserifové (bezpatkové) písmo TeX Gyre Heros.

Při navrhování designu publikace se většinou používá více druhů písma, tím se vytváří hierarchie a vzniká tak na stránce ohnisko. Hierarchie v textu slouží jako vizuální vodítko k orientaci mezi titulky a hlavním textem. Tvoří se díky různým druhům a změně velikosti písma. Většina druhů fontů má

⁵ Upraveno, zdroj z: BHASKARANOVÁ, L. *Design publikací*. Praha: Slovart, 2007.

celou rodinu písem. Rodina písma obsahuje různé obměny, ať už ve tvaru, tloušťce, šířce anebo kurzivy. Díky tomu může designér měnit znaky, ale charakteristika fontu zůstane stejná.⁶ Já jsem se rozhodl, že nebudu s typografií nijak experimentovat. Usoudil jsem, že bude nejlepší, když nebudu kombinovat různé druhy fontů. Nechtěl jsem kombinací fontů rozbít celistvost stránek. Pracoval jsem tak pouze se silou řezu. Silnější řez fontu jsem použil v nadpisech. Na hlavní nadpis jsem zvolil velikost 24 bodů. Na podnadpis jsem zvolil tloušťku 12 bodů. Zbytek textu jsem vysázel v tenkém řezu o velikosti 7 a 8 bodů. Důležité části textu v publikaci jsem zdůraznil silnějším řezem.

Do jiných typografických experimentů jsem se nepouštěl. Nemyslím si, že by to bylo v této publikaci nutné. Mnohdy se stává, že díky špatně zvolené typografii utrpí celá publikace.

6.3. Vyklápěcí stránky

Celou dobu přípravy publikace jsem přemýšlel, čím bych ji mohl ozvláštnit. Nakonec jsem se rozhodl, že do průvodce zakomponuji vyklápěcí stránky. Jejich účel je prostý. Tyto strany jsou použity v místech, kde je příliš informací, které by se nevešly na obyčejnou dvoustranu. Zřejmé je to v části, kde popisují ledečský hrad. Myslím si, že v tomto případě nebylo ani jiné řešení uspořádání. Řekl bych, že ve výsledku vyklápěcí strany prospěly celé publikaci. Při prohlížení dochází k momentu překvapení, co dalšího se na stranách skrývá.

⁶ Upraveno, zdroj z: BHASKARANOVÁ, L. *Design publikací*. Praha: Slovart, 2007.

7. Popis díla

7.1. Publikace

Publikace o městě Ledec nad Sázavou je hlavní složkou mojí bakalářské práce. Má za úkol přiblížit město, jeho přírodní a architektonické krásy lidem z ostatních koutů republiky. Slouží tak k propagaci města, případně nalákání k návštěvě města. V následujících bodech přibližuji jednotlivé části publikace.

7.1.1. Formát publikace

První věcí, které si člověk všimne, když se zadívá na knihu, je její formát. Já jsem formát přizpůsobil tomu, aby majiteli „dobře padla do ruky“ a byla skladná, což se u publikace vyžaduje. Nikdo s sebou na cesty nechce vozit knihu ve velkém formátu. Díky těmto poznatkům jsem zvolil konečný rozměr ve velikosti 17x24 cm.

7.1.2. Obálka publikace

Další věcí, kterou čtenář (zákazník) na první pohled vidí je obálka knihy nebo publikace. Myslím si, že by obálka měla být dostatečně výrazná, aby upoutala čtenářovu pozornost, vyvolala pocit zvědavosti, aby ji otevřel. Co by na obálce nemělo chybět je návaznost (odkaz) na obsah celé knihy. Já jsem se toho držel a na obálku jsem použil myslím si, dostatečně výrazný prvek, kterým je vitráž kostela sv. Petra a Pavla. Tento motiv jsem použil, protože jsem chtěl odlišit obálku od zbytku publikace. Nepoužil jsem však reálné barvy vitráže, ale celý vzor jsem převedl do odstínů červené barvy.

Použití červených odstínů má jediný důvod. Na praporu i erbu města převládá červená barva. Chtěl jsem tak tímto krokem spojit obálku s publikací a i celkově s městem. Zvolením tohoto designu obálky, jsem se chtěl zároveň vyhnout tradičnímu obrazu dominanty města na obálce. Motiv, jenž vévodí většině turistických průvodců.

7.1.3. Barevnost

Barva je jednou z nejdůležitějších věcí celého grafického designu. Používá se ke sdělení různých informací. Ať už k upozornění nebo vyjádření emocí, pocitů. Nejčastěji používaným systémem barev je takzvaný CMYK. Pod touto zkratkou se nachází čtyři barvy C- cyan (azurová barva), M-magenta (purpurová barva), Y-yellow(žlutá barva), K-keyline (černá barva).

Barva použitá v publikaci má svoji funkci. A to zlepšení orientace v knize. Vznikly tak barevné oddíly knihy, kdy každý z nich nese svoji specifickou informaci (odkazuje k textu nebo pouze barevně dokresluje stranu).

Barevné nadpisy tak oddělují jednotlivé kapitoly.

Barva na ilustracích je zachována podle skutečnosti. Nechtěl jsem se na nich pouštět do barevných experimentů. Zprv se mi takto převedená barevnost nelíbí a zadruhé si myslím, že by se to k celkovému rázu průvodce nehodilo.

7.1.4. Využití obrazu

Obrazový doprovod je nezbytnou součástí celé publikace. Ať už obraz pouze doprovází text a nebo je text doplňkem obrazu.

V dnešní době je hlavním zdrojem obrazového materiálu publikací fotografie. Je to dáno tím, že vyfotografovat objekt nebo krajinu nezabere

moc času, oproti kreslení ilustrace. Tohle byl také jeden z důvodů, proč jsem se rozhodl pro svého průvodce zvolit vektorové ilustrace. Chtěl jsem tím dokázat, že jde udělat turistický průvodce bez použití fotografií. I když bez původního základu z fotografie, by vektorové ilustrace nevznikly. Jinak jednotlivé řazení obrazu a textu je víceméně klasické. Ilustraci na většině stran doplňuje zarovnaný text s popisem. V celé publikaci jsou tři druhy ilustrací. První celostránkové nebo menší ilustrace s pozadím (většinou nebem). Na těchto ilustracích jsou zobrazeny zejména architektonické památky. Druhé jsou ilustrace bez pozadí. Toto řešení jsem použil u pohledů, kde není nutné pozadí nebo v případě, že by pozadí rušilo ústřední motiv. Například u ilustrace sochy, erbu, atd. A konečně třetí typ ilustrace je pouze v obryse bez výplně. Na tento postup mě přivedl pan Pelc, za což mu tímto děkuji. Myslím si, že je dobře, že jsem pracoval s různými variantami ilustrací. Podle mého názoru to prospělo publikaci a obrazová složka tak není fádní.

7.1.5. Řazení kapitol

V řazení kapitol jsem postupoval podle vlastního uvážení. Průvodce začíná geografickým zařazením města v rámci České republiky. Tuto část považuji za důležitou. Myslím si, že mnoho lidí nemá ponětí, v jaké části republiky se Ledec nachází. Takhle získají odpověď hned na počátku. Následující kapitola přibližuje město Ledec, její erb a prapor. Dále je v této kapitole přiblížen původ slova, ze kterého vznikl název města. Další oddíl přibližuje historii a erby ledečských vlastníků. V následujících kapitolách se věnuji nejvýznamnějším architektonickým památkám. Tou nejdůležitější je hrad. Následovaný je kostelem sv. Petra a Pavla a ostatními památkami. Dále se věnuji také Husovu náměstí, židovské čtvrti, přírodnímu lesoparku,

ledečskému průmyslu a Posázavskému pacifiku. Na další dvoustraně jsem se rozhodl zařadit recept na typické jídlo z Vysočiny. Původně jsem na tuto dvoustranu hledal typický recept z okolí Leděčska, ale žádný jsem nevypátral. Touto částí jsem se snažil odlehčit publikaci, aby nebyla celá pouze o historických památkách. Na další strany jsem vybral několik okolních vesnic a oblastí, které mají důležité historické památky nebo jiné zajímavosti. Zařadil jsem tam například obec Číhošť, která se pyšní tím, že leží v geometrickém středu České republiky. K obci se váže také zajímavý příběh, který jsem v průvodci zmínil. Další vesnice uvedené v průvodci jsou Vilémovice a Vlastějovice. Na následujících stranách zmiňuji přírodní památky, jakými jsou nejvyšší vrch oblasti - Melechov, Sluneční zátoka, Stvořidla a vodní nádrž Švihov.

Myslím si, že tímto řazením vznikl přehledný průvodce po Ledči nad Sázavou a okolí.

7.2. Mapa

Slovo mapa je punského původu a označoval se jím kousek plátna nebo ubrousek. Prvním, kdo přenesl obraz země na papír v roce 1569 byl Gerhard Kremer. Tento objev výrazně pomohl mořeplavcům k pozdějšímu obeplutí Země.

Mapu lze označit za obraz reálného světa. Nenajdeme na ní vše podle skutečnosti, ale naopak do ní můžeme vložit věci, které běžně nevnímáme. Všechny informace zaznamenané na mapách označujeme jako „prostorové informace“.⁷

⁷Wikipedia: Mapa (2012-04-25)

Upraveno, zdroj z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Mapa>

Ke správnému turistickému průvodci patří také mapa dané oblasti. Já jsem vytvořil rovnou dvě. Pomocníkem při tvorbě mi byly internetové mapy Google maps.

Na první mapě je vyobrazeno město Ledec nad Sázavou. V mapě jsem vyznačil vše důležité. Silnice, domy, zalesněné plochy, řeku, potoky, atd. Silnějším tahem silnice jsem vyznačil směr, kterým se ubírá k jinému většímu městu. Stejně je to se železniční tratí, u ní je také zaznamenán směr jízdy. Nezapomněl jsem ani na vyznačení historických památek. Památky jsem do mapy zakreslil pomocí vlastních piktogramů⁸. Dále jsem také v mapě vyznačil sportoviště, školy, autobusové a vlakové zastávky, restaurační zařízení, parkoviště, hasiče, polici, atd.

Druhá mapa ukazuje širší okolí města. Do mapy jsem zaznamenal všechny vesnice na Ledčsku. I na této mapě jsem vytvořil piktogramy. Zastupují zde kostel, hrad, zříceninu, jinou architektonickou, atd. Bližší popisky jsem k piktogramům nedával, kvůli tomu, že by bylo v mapě vyznačeno příliš věcí a mohla by se tak stát nepřehlednou. Myslím si, že když bude mít někdo zájem o nějakou památku, tak jí podle internetu snadno najde. Piktogram je tady jen jakési vodítko.

Obě mapy jsou opatřeny ochranným pouzdrém, na které jsem použil stejný design jako na obálku průvodce, tedy vzor vitráže ledečského kostela sv. Petra a Pavla. Změnila se akorát barevnost na odstíny zelené. Odlišením odstínu do zelené je kvůli tomu, že na mapách je město a hlavně okolí Ledče, které je bohaté na přírodní památky. Také jsem použil odlišnou barevnost jednoduše kvůli tomu, aby se pouzdro odlišilo od publikace barvou, nikoliv designem.

⁸ Piktogram – zjednodušený grafický symbol. Používaná v orientačních systémech, na veřejných prostranstvích k označování směru, atd.

7.3 Pohledy

Poslední částí mojí bakalářské práce je malá série pohlednic. Pohlednice jsou vděčným suvenýrem z turistických cest. Turisté rádi pošlou příbuzným pohled z místa jejich cesty, nebo dovolené. V posledních letech sice tento zvyk pomalu upadá, ale doufám, že nikdy nezanikne.

Historie pohlednic není přesně známa. Nelze s určitostí doložit, kdo vytiskl první pohlednici. Nicméně podle almanachu „L' Almanach de la Petite Poste de Paris“ se za prvního vydavatele považuje rytec Desmainsons z Francie, který měl v roce 1777 vyrobit první pohlednici. K pohledu také neodmyslitelně patří známky, ty pro zajímavost byly poprvé vydány v Anglii v roce 1840. Ve stejném roce je odesílatel nalepil na pohlednici a poslal poštou.⁹

Než jsem začal s tvorbou samotného průvodce, tak jsem dostal nápad jak vytvořit pohledy. Při sběru obrazového materiálu jsem si v interiéru kostela sv. Petra a Pavla všiml krásných vitráží. Hned mě napadlo, že by z toho byly pěkné pohledy. Také jsem nakonec na dva pohledy ze tří použil vzor právě vitráží z kostela. Abych měl také na pohledu něco z ledečského hradu, zapátral jsem a zjistil, že unikátní sgrafitová výzdoba na klenbě muzea je velice zajímavá. Takže bylo hned jasné, že ji použiji na třetí z pohledů. Důvod proč jsem tyto prvky použil na pohledy je jasný. Už na začátku práce jsem se chtěl vyhnout klasickému typu pohledů s fotografií architektury. Vitráž a sgrafito jsou nedílnou součástí těchto památek, takže není důvod, proč by nemohl tento motiv být nosným prvkem pohlednice.

⁹Wikipedia: Pohlednice (2012-04-25)

Upraveno, zdroj z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Pohlednice>

8. Přínos práce pro daný obor

Jestli se moje bakalářská práce stane přínosem pro obor grafického designu nevím. To by měli posoudit jiní. Já sám jsem se svojí prací spokojený. Myslím si, že v rámci města, ve kterém nikdy nevznikl podobně designově vytvořený průvodce, je má práce přínosem. Myslím si, že když se průvodce dostane do rukou člověka, který nemá do podrobnosti zmapovanou tuto oblast, bude pro něj publikace užitečným zdrojem informací. Poslouží mu v dobré orientaci ve městě. Přiblíží mu historické památky, dozví se další zajímavosti, atd. Neobvyklým zpestřením publikace jsou také již zmiňované vektorové ilustrace. Podle mě dodávají průvodci šmrnc.

Do publikace jsem zakomponoval také dvě pověsti, jednu vážící se ke kostelu a druhou ke Stvořidlům. Zkrátka si myslím, že si v průvodci najde každý to své.

I s mapami jsem spokojený, myslím si, že jsem je vytvořil přehledné. Snažil jsem se v nich na nic nezapomenout. Myslím si, že potencionálním návštěvníkům budou pomocníkem s orientací po památkách.

Já sám jsem se díky této práci dozvěděl mnohé o místě mého bydliště. Projel jsem celé okolí, poznal jsem místa, o kterých jsem ani nevěděl. Pro mě samotného byla práce na bakalářské práci rozhodně přínosem. Nikdy jsem takto obsáhlý úkol nezpracovával, takže rozvržení času bylo pro mě důležité. Nad celým úkolem jsem strávil bezmála půlrok, téměř každodenní práce. A to nepočítám přípravu (fotografování města a celého okolí) se kterou jsem začal již minulé léto.

Doufám, že mé úsilí nevyjde na prázdno a průvodce zaujme i ostatní.

9. Silné stránky díla

Při rozmýšlení si, co je silnou stránkou mého díla musím jednoznačně zmínit vektorové ilustrace. Jsou nosným prvkem celého průvodce. Bez nich by byl průvodce asi nezajímavou knihou o malém městě na Vysočině.

Obrazová část mi zabrala také nejvíce času, z celého úkolu. Obkreslování fotografií mi zabralo několik měsíců každodenní práce. Když se ale podívám na výsledek, tak musím říct, že se úsilí vyplatilo. Kdyby mi někdo před rokem řekl, že udělám celou obrazovou část publikace pouze za pomoci vektorové grafiky, asi bych mu nevěřil.

Podle mého názoru další silnou stránkou publikace je řazení kapitol. Na počátku jsem z ničeho nevycházel. Pouze jsem podle svého uvážení určil posloupnost kapitol a myslím, že se to povedlo. Publikace je přehledná a kapitoly jdou posloupně za sebou.

Také použití vyklápěcích stran je podle mého názoru zajímavé. Rozbilo to stereotypnost publikace. Použity jsou jen čtyři vyklápěcí strany, což si myslím, že je tak akorát. Kdyby těchto stran bylo hodně tak by po chvíli také omrzely.

Další věcí, která si myslím, že se podařila, jsou obě mapy. Myslím si, že jsou přehledné a věcné. Nejsou v nich zbytečné informace a zároveň si myslím, že v nich nic nechybí.

10. Slabé stránky díla

Slabé stránky zatím nemohu příliš hodnotit. Tomuto úkolu jsem dal mnoho času, takže případné chyby zatím nevidím. Samozřejmě si myslím, že se v publikaci najdou nějaké chyby. Já jsem takovýto úkol dělal poprvé v životě. Takže si v tvorbě publikace nejsem příliš jistý. Myslím si, že až budu tento úkol dělat poněkoli káté, bude výsledek vypadat jinak. Věřím, že se z případných chyb poučím a nebudu je opakovat. Řekl bych, že až se na tento úkol podívám například za rok, uvidím sám chyby, které jsem udělal. To se mi stává skoro pokaždé, když vidím nějakou svoji starší práci. Říkám si, co jsem tehdy mohl udělat jinak, ale to k tomu patří.

Na závěr bych chtěl říct, že doufám, že se moje bakalářská práce bude líbit i ostatním a jsem zvědavý na reakci města, až jim průvodce ukážu.

11. Seznam použitých zdrojů

11.1. Knižní a periodická literatura

1. BHASKARANOVÁ, Lakshmi. Podoby moderního designu. Bratislava: Slovart, 2007. ISBN 80-7209-864-0.
2. JANÁKOVÁ, Iva. Ladislav Sutnar - Praha - New York - design in action. 1. vyd. v Praze: Uměleckoprůmyslové muzeum, 2003.
3. HELLER, Jan. Obalový design. Bratislava: Slovart, 2009. ISBN 978-80-7391-191-1.
4. BLAŽEJ, Bohuslav. Grafická úprava tiskovin. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990. Propagační a náborové tiskoviny, s. 123. ISBN 80-04-23201-9.
5. BLAŽEJ, Bohuslav. Grafická úprava tiskovin. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990. Propagační a náborové tiskoviny, s. 123. ISBN 80-04-23201-9.
6. BERAN, Vladimír. Typografický manuál. Náchod: Agentura a nakladatelství Manuál, 1994. ISBN 80-901824-0-2.
7. SAMARA, Timothy. Grafický design. Praha: Slovart, 2009. ISBN 978-80-7391-030-3.
8. KOLESÁR, Zdeno. Kapitoly z dějin designu. Praha: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2004. ISBN 80-86863-03-4.
9. Časopisy Font a Typo.

11.2. Internetové zdroje

1. SYMBIO: Vektorová grafika (2012-04-21)

Dostupné z: <http://www.symbio.cz/slovník/vektorova-grafika.html>

2. WIKIPEDIA: Publikace (2012-04-21)

Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Publikace>

3. PEELING.HUBPAGES: History and Future of the Travel Guides
(2012-04-24)

Dostupné z: <http://peeling.hubpages.com/hub/History-and-Future-of-the-Travel-Guidebook>

4. Wikipedia: Mapa (2012-04-25)

Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Mapa>

5. Wikipedia: Pohlednice (2012-04-25)

Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Pohlednice>

12. Resumé

For my bachelor work I chose a topic called “The visual solution, promotion of cultural events – Historical-cultural-touristic guidebook in Ledec nad Sázavou and its surroundings.”

The objective of this work is to create a publication about a town and its surrounding which contains all necessary things. I wanted to show the most important natural commemorations and historical monuments and so on.

I wanted to avoid the exaggerated modern design which could overshadow the important information in the publication. The vector illustrations are unexpected elements which I created in accordance with my own photographs to differentiate other publications. I acquired the text part of the publication from books that deal with Ledec nad Sázavou and from the internet.

Other parts of my dissertation belong the designs of two maps. On the first one we can find the town of Ledec nad Sázavou and on the second one there is the surroundings of the town. I used the vector graphic to create them. I marked all of the important monuments and interests which we can find in the town on the maps.

The final part of my work included composing promotional objects (articles). I chose to make postcards. I created 3 designs of them. On two postcards there are pictured of stained glasses from the church of St. Peter and Paul. And on the third one there is a sgraffito from the museum. Finally, I would like to say that this publication was very time consuming. I am very thankful for the opportunity to create this, I learned a lot and I am very happy for the topic that I chose.

13. Seznam příloh

13.1. Rešerše

Příloha 1 Ukázka obálky průvodce

Příloha 2: Ukázka vnitřku průvodce

Příloha 3: Ukázka vnitřku průvodce

Příloha 4: Ukázka vnitřku průvodce

Příloha 5: Designový průvodce

Příloha 6: Designová mapa

Příloha 7: Designová mapa

Příloha 8: Ukázka průvodce Ledče nad Sázavu

Příloha 9: Ukázka vnitřku průvodce Ledče nad Sázavu

Příloha 10: Ukázka vnitřku průvodce Ledče nad Sázavu

Příloha 11: Mapa Ledče nad Sázavou

Příloha 12: Vnitřek mapy Ledče nad Sázavou

13.2. Vlastní dílo

Příloha 13: Pohled na věž kostela, fotografie

Příloha 14: Pohled na věž kostela, vektorová ilustrace

Příloha 15: Pohled na hrad, fotografie

Příloha 16: Pohled na hrad, vektorová ilustrace

Příloha 17: Obálka průvodce po Ledči nad Sázavou

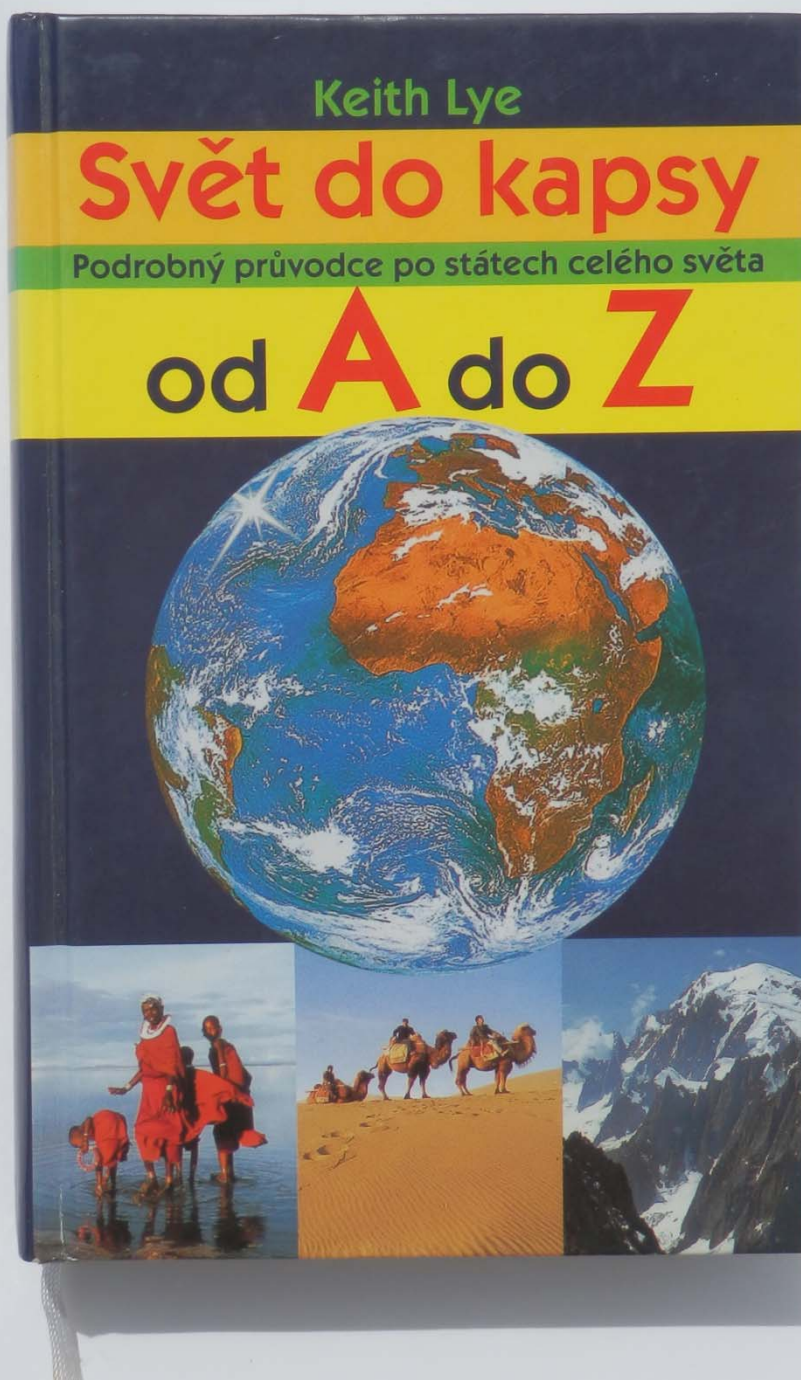
Příloha 18: Vnitřek turistického průvodce

Příloha 19: Design mapy Ledče N. S., obal

Příloha 20: Design mapy Okolí Ledče, obal

Příloha 21: Design pohlednic

14. Obrazová část

Příloha 1:

Ukázka obálky průvodce

Lye, K. *Svět do kapsy. Průvodce po státech celého světa od A do Z*. Praha: OTTOVO nakladatelství – Cesty, 2002.

Příloha 2:

Ukázka vnitřku průvodce

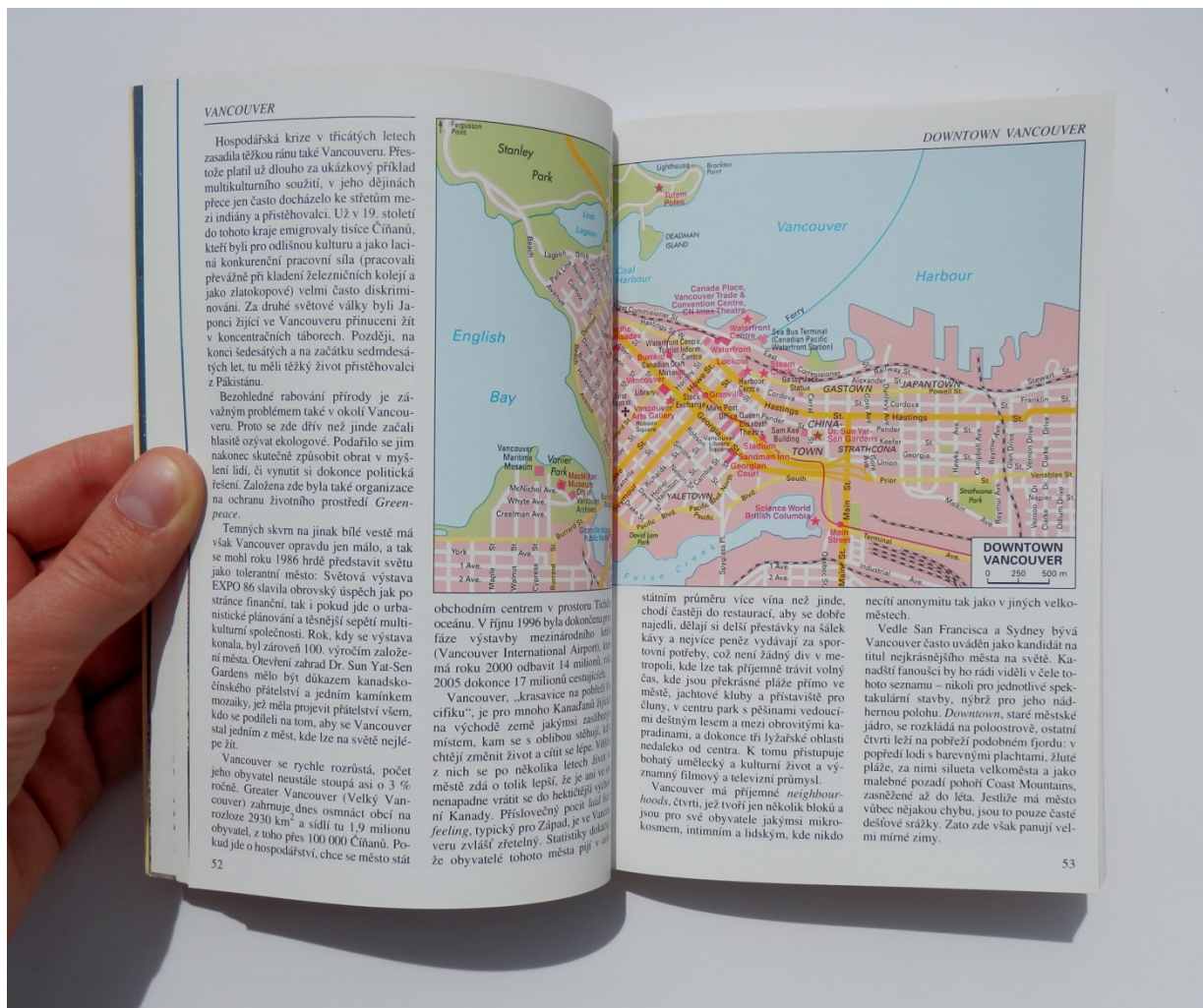
Lye, K. *Svět do kapsy. Průvodce po státech celého světa od A do Z*. Praha: OTTOVO nakladatelství – Cesty, 2002.

Příloha 3:

Ukázka vnitřku průvodce

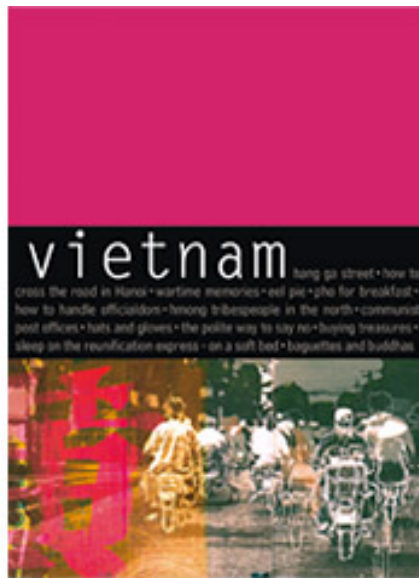
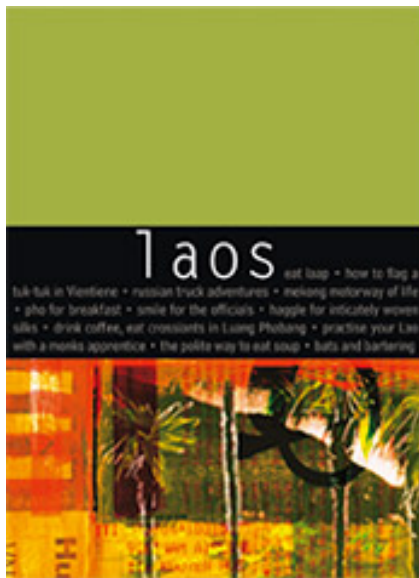
Verlag, N. Kanada – Severozápad, pobřeží pacifiky, skalnaté hory, prérizní provincie. Praha: Divadelní a literární agetura Praga, 1999.

Příloha 4:

Ukázka vnitřku průvodce

Verlag, N. Kanada – Severozápad, pobřeží pacifiku, skalnaté hory, prérizní provincie. Praha: Divadelní a literární agetura Praga, 1999.

Příloha 5:

Designový průvodce

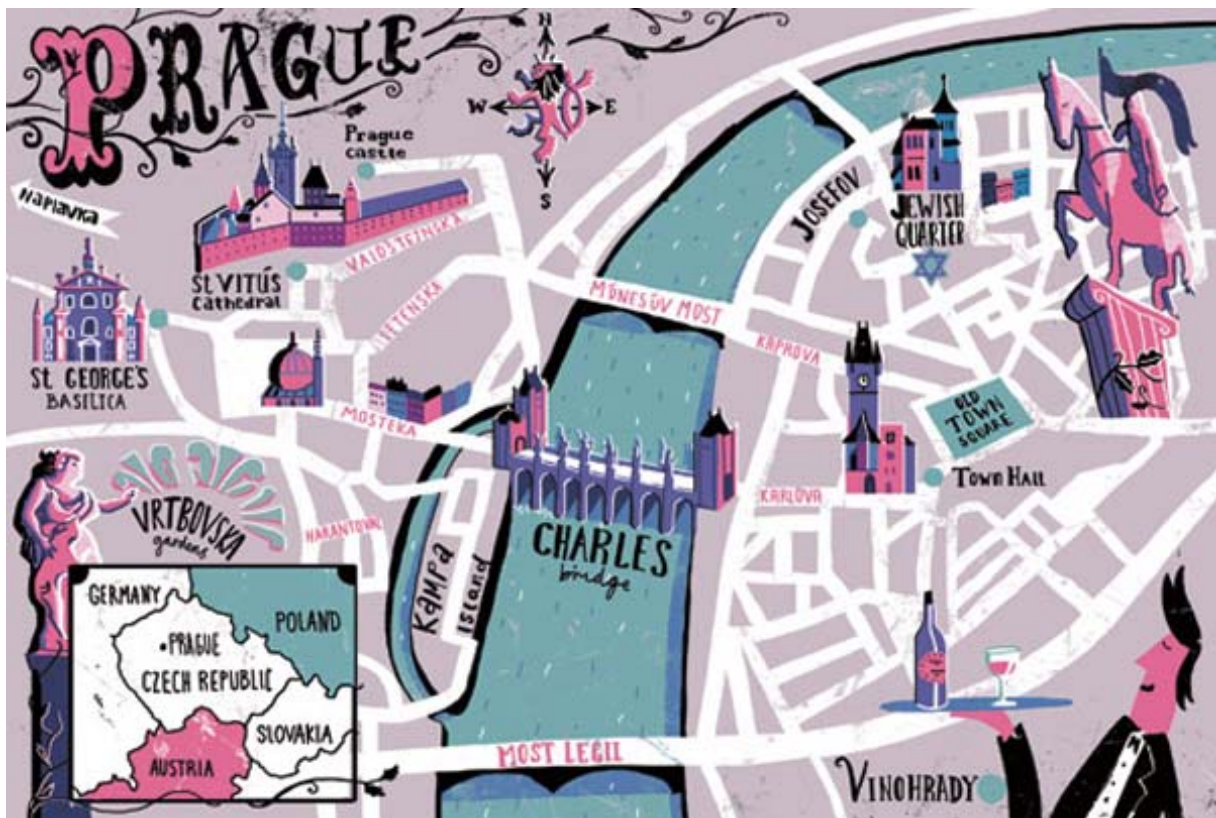
<http://www.grounded-design.co.ukfolio-9-3.htm>

Příloha 6:

Designová mapa

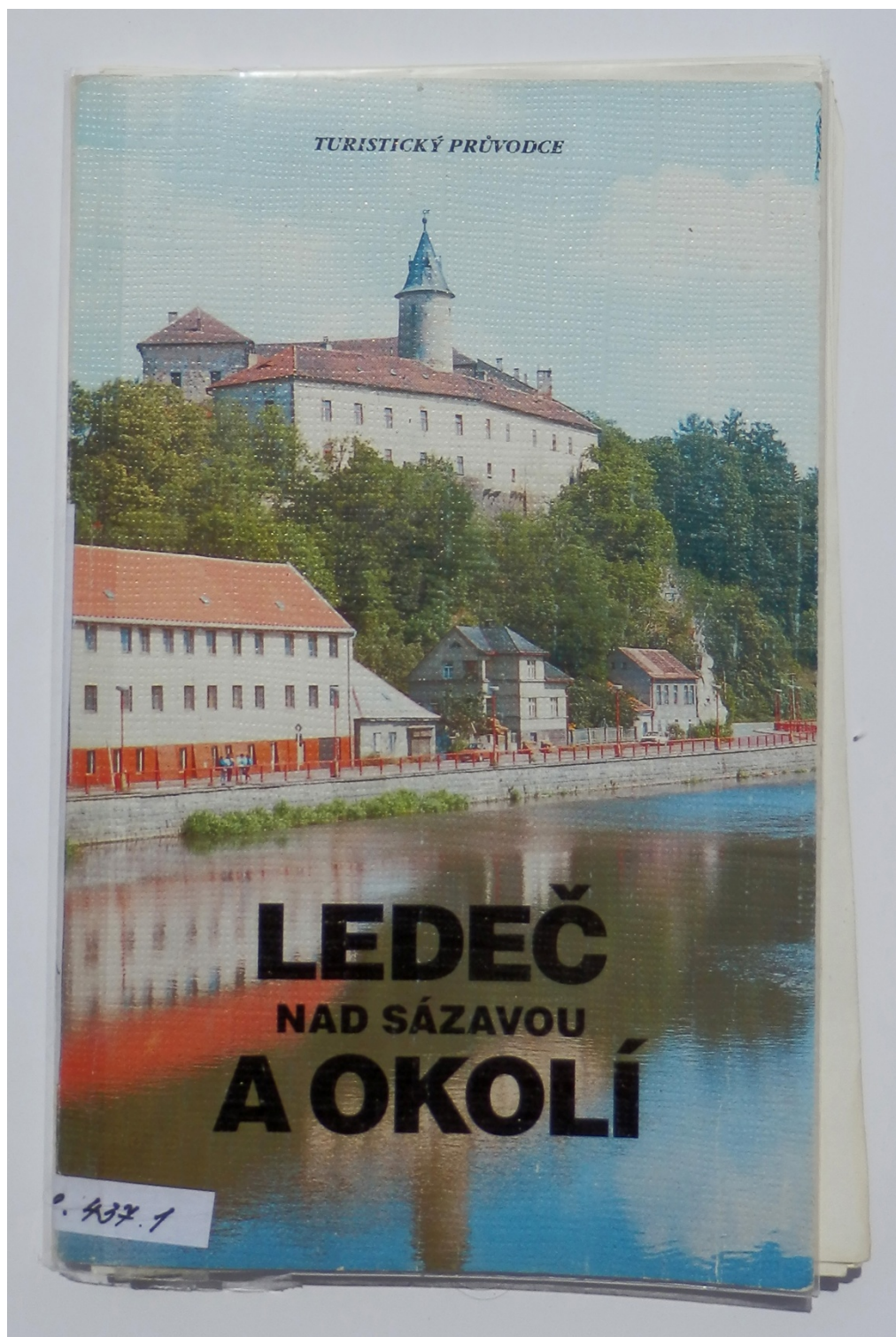
<http://creativeroots.org/2012/03/travel-illustrations-by-migy/>

Příloha 7:

Designová mapa

<http://creativeroots.org/2012/03/travel-illustrations-by-migy/>

Příloha 8:

Ukázka průvodce Ledče nad Sázavou

Pleva, F. *Ledeč nad Sázavou a okolí*. Městský úřad Ledč n. S., 1991.

Smírčí kámen

Je zazděn do zahradní zidky domu č. 222. Je na něm vytesán veliký kříž a při dolejší straně meč. Doplněn je nápisem „V pútece Petz (Petr) z Kožlí zabít Léta Božího 1575. zis v první čtvrtek“. Mezi lidmi se vypráví, že se zde kvůli dětem pohádali dva otce. Hádká se změnila v zápas, v němž jeden druhého ubil.

SOCHY

V parku na západní straně Husova náměstí je postavena, v nadživotní velikosti socha mistra Jana Husa. Podnět k jejímu vzniku dal místní divadelní spolek Tyl v roce 1921, kdy byl také slavnostně položen základní kámen. Sochu zhotovil tábořský sochař Rudolf Kabeš (1885–1974) z umělého kamene. Mistr Jan Hus drží v pravé ruce otevřenou knihu s nápisem „Pravda vítězí“ a na podstavci je nápis „Milujte se vespolek, pravdy každému přejte“. Socha byla slavnostně odhalena v květnu 1926 za veliké účasti občanů.

30

Před děkanským úřadem stojí na kamenném podstavci socha sv. Jana Nepomuckého z hrubozrného písčivce. Je též dílem sochaře a řezbáře Jakuba Teplého. Na podstavci je nápis „Svatý Nepomucky Jene zta- wiž nas Boha od hanbi weczne“.

SOKOLOVNA

Tělocvičná jednota Sokol byla založena ve městě v roce 1894. Od svého počátku členové uvažovali o postavení vlastní tělocvičny. Za vydatné pomoci svých členů i členů z okolí si ji postavili na levém břehu řeky Sáza- vy pod Šeptouchovem. Stavba probí- hala v roce 1927–1928. Plány budovy zhotovili architekt V. Pospíšil a celou stavbu uskutečnil architekt a stavitel Jaroslav Svoboda z Prahy. Oba byli ledečtí rodáci. Sokolovna má velkou tělocvičnu, jeviště pro divadelní před- stavení a měla i malou loutkovou scé- nu. První sokolská akademie se zde uskutečnila 8. prosince 1928.

Sokol byl ve městě znovu obno- ven v roce 1990 a chce dále pokračo- vat v myšlence svého zakladatele Miroslava Tyrše.

SOUSOŠÍ

Na východní straně Husova náměstí stojí jedenáct metrů vysoké marián- ské sousoší od pardubického socha- ře a řezbáře Jakuba Teplého (1729–1802) z roku 1770. Široký podstavec tvoří čtyřhran s roklávními stěnami ze žuly, kde uprostřed jsou latinská chvalořečení Panny Marie. Na čtyř- ech stranách stojí sochy českých patronů – sv. Václava, sv. Vojtěcha, sv. Floriána a sv. Jana Nepomucké- ho. Jsou z hrubozrného kutnohor- ského písčivce. Uprostřed nich se zvedá sloup s oblaky a andělky, kte- ré je ukončen sochou Panny Marie. Sousoší bylo zhotoveno na oslavu mariánského kultu v Čechách. V roce 1988 byla provedena celková re- staurace sousoší.

Kabešova socha Husa na stejnojmenném náměstí

SPISOVATELÉ

Tak jako jiné umělce přitahovala krásná města a jeho okolí mnoho spiso- vatelů, kteří zde žili, zajížděli na letní pobyty nebo zde ještě žijí. Mezi ty nejznámější je možné zařadit no- vináře a spisovatele, bohéma a do- vináře a spisovatele, bohéma a do-

brodruha – Zdeňka Matěje Kuděje (1881–1955), který část svého ne- klidného života prožil v Ledči a v Radostovicích. Jaroslav Hašek se v roce 1921 usadil na Lipnici a Zde- ňek Matěj Kuděj v Ledči nad Sáza- vou. Zde vznikl román „Ve dvou se to lépe táhne, ve třech hůře“ z jejich

31

příloha 9:

Ukázka vnitřku průvodce Ledče nad Sázavou

Pleva, F. *Ledeč nad Sázavou a okolí*. Městský úřad Ledce n. S., 1991.

příloha 10:

Ukázka vnitřku průvodce Ledče nad Sázavu

Pleva, F. *Ledeč nad Sázavou a okolí*. Městský úřad Ledeč n. S., 1991.

příloha 11:

Mapa Ledče nad Sázavou

Henderson: *Ledeč nad Sázavou v roce 1995*, Město Ledec nad Sázavou, 1995.

příloha 12:

Vnitřek mapy Ledče nad Sázavou

Henderson: *Ledce nad Sázavou v roce 1995*, Město Ledce nad Sázavou, 1995.

příloha 13:

Pohled na věž kostela, fotografie, fotografie - vlastní

příloha 14:

Pohled na věž kostela, vektorová ilustrace, fotografie - vlastní

příloha 15:

Pohled na hrad, fotografie

fotografie - vlastní

příloha 16:

Pohled na hrad, vektorová ilustrace

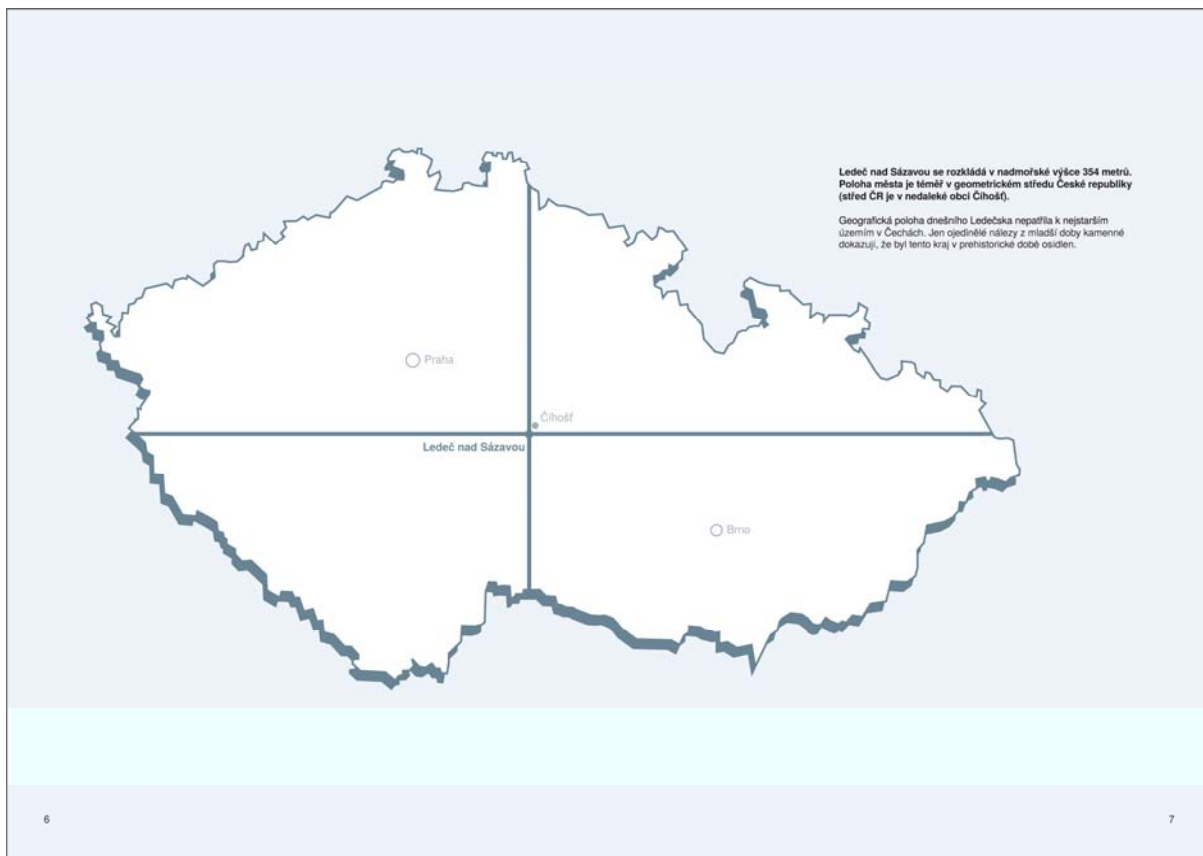
fotografie - vlastní

příloha 17:

Obálka průvodce po Ledči nad Sázavou

fotografie - vlastní

6

7

Ledec nad Sázavou

Město se rozkládá na 22,25 km² a obsahuje sedm městských částí. Ledec n. S., Horní Ledec, Habrek, Obrvaň, Soubor, Vrbka a Sychrov. V tuto chvíli má město 5468 obyvatel, (tím se řadí na 248. místo v ČR) kteří bydlí přibližně v 1600 domech a 2240 bytech.

Odkud se vzal název města?

Vznik názvu města není přesně znám. Uvádí se několik možností, podle kterých je pravděpodobné, jak pojmenování města vzniklo.

První možností je, že to bylo podle staroslovanského slova „Ledina“ to znamená ledem ležící pustá krajina.

Druhou variantou je vznik ze slova „leč“, což se odvozuje od toho, že kolem Ledce jsou hluboké lesy, v kterých se ličtili pastři na divokou zvěř.

Třetím názorem je, že Ledec byla pojmenovaná podle osobního jména „Ledek“.

Do roku 1921 se město jmenovalo Ledec, rozšířený název Ledec nad Sázavou měl usnadnit poštovní služby.

Kdo pojmenoval Sázavu?

Název řeky Sázavy, se zpočátku přisuzoval Keltům, kteří žili na našem území. Avšak podle posledních názorů je odvozen od slovanského slova, které znamená řeku v níž je usazen nános.

Sázava pramení na západních svazích Žďárských vrchů v rybníku Velké Dálko (založeném roku 1480 k úlovku ryba). Řeka, která opouští rybník je Sázava. Svou mohutnost však získává až na soutoku se Stržanovským potokem (u zámku ve Žďáru). Soutok Sázavy s Vitavou je při opatř sídly Sekarika u Davle. Délka řeky Sázavy je 224,6 km.

8

11

Ledina
Leč
Ledek

Interiér kostela

Nejpočetnější památkou kostela je žebrová klenba z roku 1554. Žebroví nemá nosnou, ale pouze dekorativní funkci, čímž je evropskou raritou. Zhotoveno je z pálené hlíny, jde o práci ledčáckých tvrčů. Mezi klenbou jsou namalovány dvě řady erbů, které byly objeveny při rekonstrukci kostela v roce 1930. Zrestaurovat je akademický malíř Bohumír Čiža.

Erby se ve dvou řadách dělí na evangelijní a epitafiální.

První erb na straně evangelijní od presbyteria patří Zdeňkovi Mezřičáckému z Lomnice a Ledče, který byl patronem kostela, a za jeho vlády byly opravy interiéru kostela dokončeny.

Druhý erb patří Apoleně ze Slánc, jež byla Zdeňkovou matkou a manželkou Jana Mezřičáckého z Lomnice.

Třetí erb patří Kateřině ze Sternberka, která byla Zdeňkovou babičkou.

Čtvrtý patří Lidmíře z Raabštejna, která byla pravděpodobně Zdeňkovou druhou babičkou, matkou Apoleny ze Slánc. Jejím manželem byl zřejmě Jan ze Senic.

Druhá řada, tentokrát epitafiální, začíná erbem Markéty Ledčákové z Říčan a z Ledče.

Druhý erb patří Žofce ze Sovince, manželce Buriana Ledčáckého z Říčan, na jej památku byl položen základ výstavby věže kostela.

Třetí erb uvádí osobu v Ledčáckých dějinách neznámou. Je na něm jméno Zofky Tichové z Lopy. Ovšem uvážíme-li analogii z předchozí řady erbů, je pravděpodobné, že se jedná o babičku Buriana Ledčáckého z Říčan, manželku Jana Ledčáckého z Říčan.

Čtvrtý erb je opravdovou záhadou. Jde-li opravdu o čtyřloubý vývod, pak by měla být Markýta matkou Zofky ze Sovince. Ovšem nevíte to nijak potvrdit.

Po předchozí domluvě na římskokatolické farnosti je možná prohlídka kostela (pouze pro větší skupiny). Jinak je kostel přístupný v době konání bohoslužeb.

32

Historie hodin

První hodiny byly na věži zhotoveny v roce 1540. Není znám hodinář, který je sestavil. Dnes víme, že měl dva otkemky, jeden směřoval k děkanství a druhý k náměstí. Tyto původní hodiny vydržely až do velkého požáru v roce 1806.

Druhé hodiny vyrobil Josef Prokeš z Havlíčkova Brodu. Hodiny měly čtyři otkemky s pozlacenými římskými číslicemi a ručičkami. Hodiny šly na jedno natažení celý den. Jejich slavnostní spuštění se uskutečnilo 7. srpna 1853 ve 12 hodin.

Daší zmínka o hodinách je z roku 1920, kdy byl pro kostel zhotoven nový hodinový stroj od firmy Karla Adamce z Čáslavy. Jejich spuštění proběhlo 29. června 1920. Při velkých opravách kostela v roce 1930 došlo na vyzlacení číslicek a ručiček. V této podobě hodiny vydržely dalších 60 let. V roce 1990, byl vyměněn otkemk s ručičkami. Od roku 2000 jsou hodiny řízeny elektronicky – rádiem.

„Jedna ručička hodin měří 280 cm“

Zvony

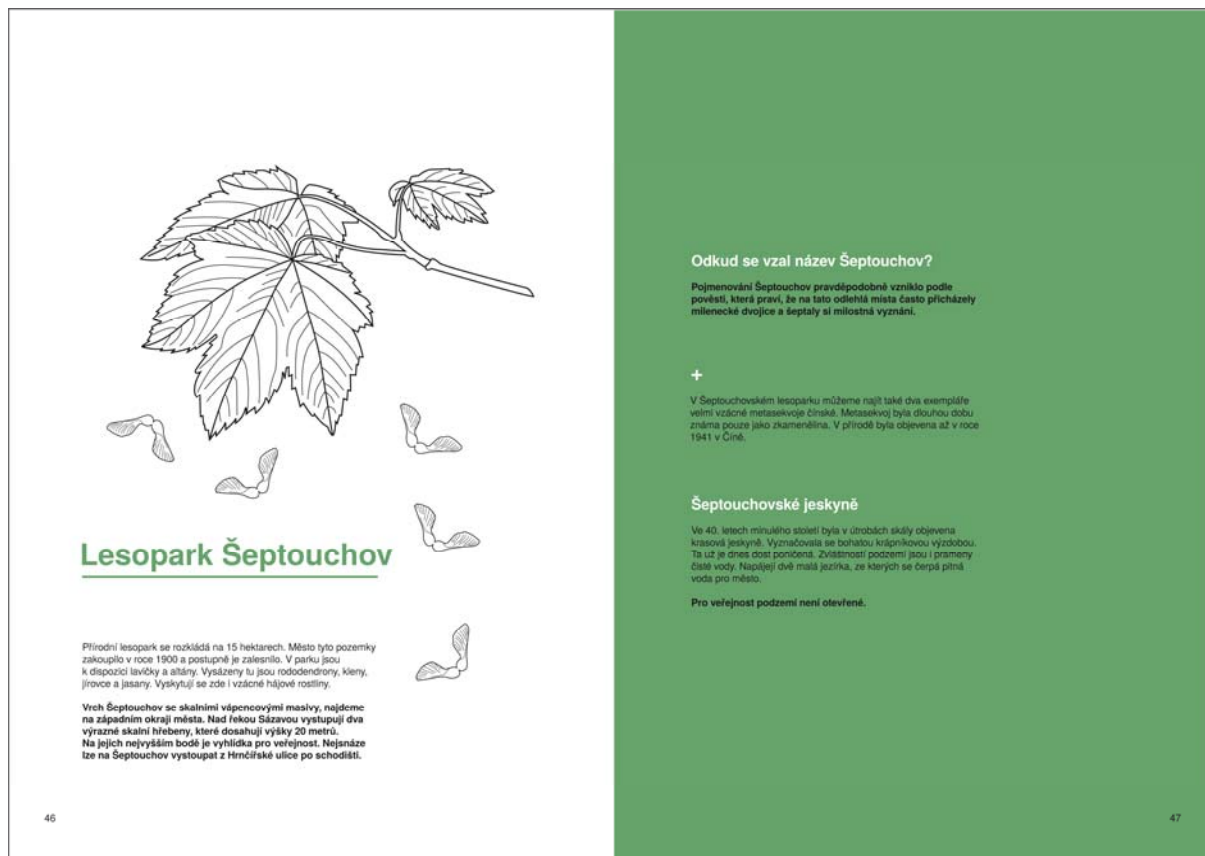
V roce 1541 byly zavěšeny ve věži první tři zvony. Největší z nich byl Petr a Pavel, který vážil 2400 kilogramů. Druhý z nich byl zvon Jan Burián (790 kg) a třetí Radice. Tyto tři zvony byly v hlavní věži. Další dva zvony byly umístěny ve věži nad presbytářem. Byl to zvon Václav (600 kg) a zvon Kulišek. Malý zvon ve věžičce u hlavní věže byl takzvaný umínáček, ten jediný přežil požár v roce 1806. Ostatní zvony se během požáru roztavily. Tak velkých zvonů a v takovém počtu se už kostel nikdy nedočkal.

Nové tři zvony Petr, Florián a Václav byly zavěšeny v roce 1827. Tyto zvony byly roku 1942 německými okupanty zabaveny a roztaveny na munici.

Dva nové a zatím poslední zvony, Petr a Marie, byly zavěšeny v listopadu roku 1999.

28

příloha 18:

Vnitřek turistického průvodce

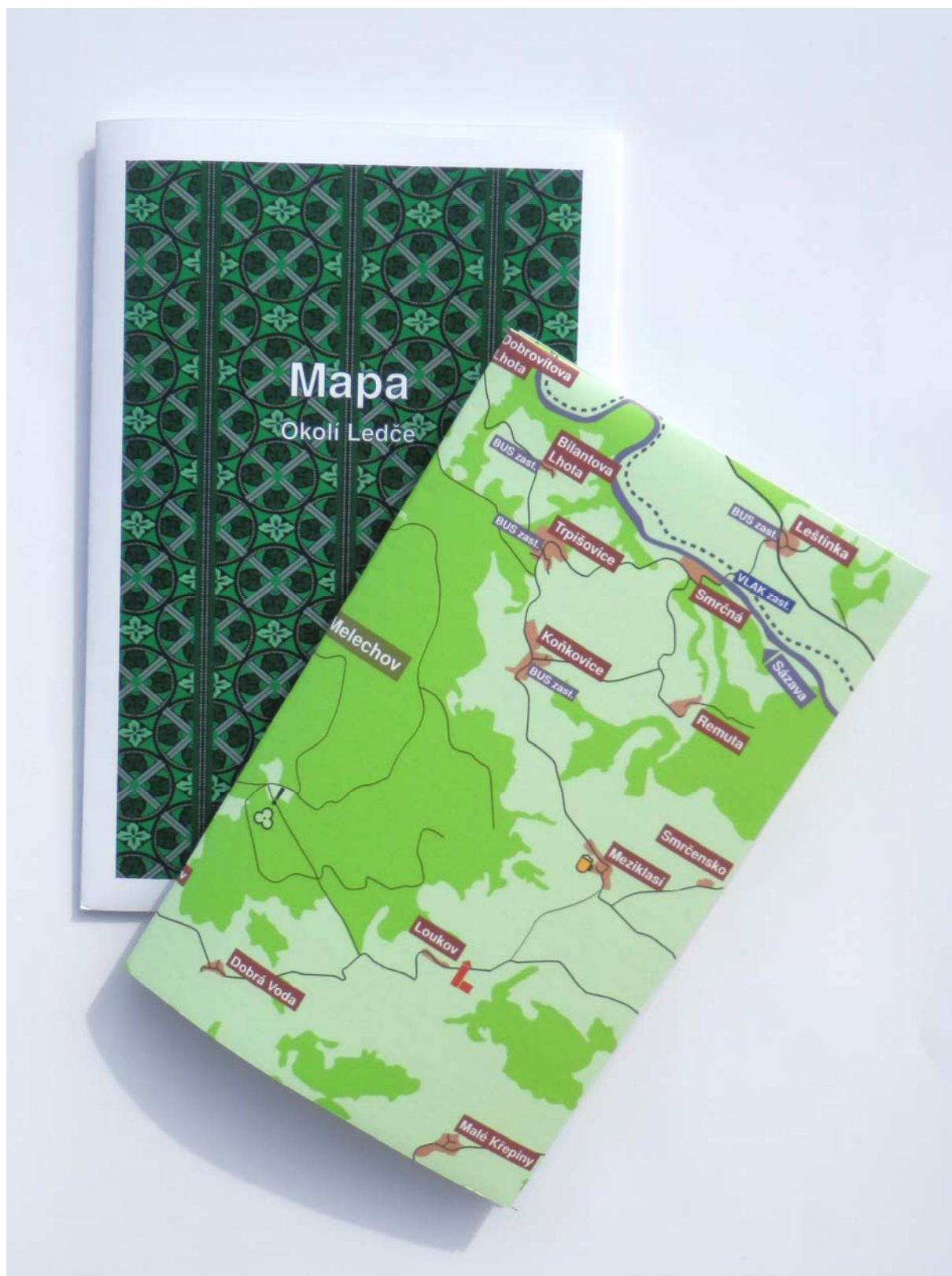
fotografie – vlastní

příloha 19:

Design mapy Ledče n. S., obal

fotografie – vlastní

příloha 20:

Design mapy Okolí Ledče, obal

fotografie – vlastní

příloha 21:

Design pohlednic

fotografie – vlastní